

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2018 r.

Pan
Ireneusz Białek
Kierownik
Działu ds. Osób Niepełnosprawnych
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Szanowny Panie,
Szanowni Państwo,

problematyka rynku pracy oraz zatrudnienia od wielu lat pozostaje jednym z najczęściej poruszanych zagadnień. Rynek ten jest szczególnie wymagający dla osób niepełnosprawnych. Kluczowym aspektem jest więc przystosowanie miejsc pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jednak, aby stworzyć niepełnosprawnym przyjazne środowisko, dostosowane do ich możliwości oraz potrzeb należy spojrzeć na niepełnosprawność jako na zjawisko wieloaspektowe – z perspektywy zarówno strukturalnych cech społeczeństwa, jak i właściwości systemu politycznego.

Osoby niepełnosprawne często mają wysokie kwalifikacje, z zaangażowaniem podchodzą do powierzonych im obowiązków i bardzo dobrze pracują – nawet przy dużych dysfunkcjach. Potwierdza to tym samym, jak ważną wartością w życiu każdego człowieka, a w szczególności osoby niepełnosprawnej, jest praca – która oprócz funkcji ekonomicznej pozytywnie wpływa na budowanie poczucia własnej wartości i tożsamości.

Szanowni Państwo,

bez wątpienia na przestrzeni lat dokonał się znaczący postęp w zakresie funkcjonowania poszczególnych instrumentów wspierania aktywizacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Mimo jednak pozytywnych zmian w tym zakresie aktywność zawodowa osób z orzeczeniem o niepełnosprawności nadal znacząco odbiega od aktywności zawodowej ogółu zatrudnionych. Dla przykładu w 2017 roku współczynnik aktywności zawodowej osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności w wieku produkcyjnym wynosił 28,9%, wskaźnik zatrudnienia 26,3%, a stopa bezrobocia 9,3%. Natomiast dla pozostałych osób pracujących wartości tych wskaźników kształtowały się następująco: współczynnik aktywności zawodowej wynosił 79,8%, wskaźnik zatrudnienia 75,9%, a stopa bezrobocia 4,9%. Wobec tego różnica między wskaźnikiem zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a pozostałych osób pracujących wyniosła 49,6 pkt proc., a między stopą bezrobocia tych dwóch grup 4,4 pkt proc.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, na to że poziom aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jest ściśle skorelowany z miejscem zamieszkania, wiekiem, stopniem niepełnosprawności oraz wykształceniem tych osób. I tak osoby niepełnosprawne zamieszkujące obszary miejskie są bardziej aktywne zawodowo od tych zamieszkujących obszary wiejskie. 66,4% pracujących niepełnosprawnych to osoby zamieszkałe w miastach, a 33,6% na wsi. Ponadto najbardziej aktywne zawodowo były osoby niepełnosprawne w przedziale wiekowym między 35 a 44 rokiem życia. Współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wyniósł 39,5%. Osoby w tym przedziale wiekowym charakteryzował także najwyższy wskaźnik zatrudnienia – na poziomie 35,6%. W najtrudniejszej sytuacji wydają się być młode osoby niepełnosprawne (między 15 a 24 rokiem życia), u których wskaźnik zatrudnienia wynosił zaledwie 12,1%, a stopa bezrobocia aż 31,6%. Trzeba jednak wziąć tu pod uwagę fakt, że w tej grupie wieku osoby poniżej 18 roku życia to młodociani, którzy zasadniczo nie pracują.

Mając powyższe na uwadze, Resort Rodziny nieustannie pracuje nad polepszeniem warunków życia osób niepełnosprawnych. W konsultacji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych wprowadzamy nowe rozwiązania i udoskonalamy te, które już istnieją. W praktyce chodzi m.in. o program „Za życiem”, czy zadania realizowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wśród działań Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – poza programem „Za życiem” oraz zadaniami realizowanymi przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – na szczególną uwagę zasługują zmiany legislacyjne, korzystne zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak też ich pracodawców. Instrumenty wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych, skierowane do pracodawców mają na celu przede wszystkim zachęcenie ich do zatrudnienia tych osób. Należy tu wymienić m.in.: dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, czy zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego.

Szanowni Państwo, podejmowana podczas dzisiejszej konferencji problematyka tj. zmniejszenie w Polsce wykluczenia społecznego, jest przedmiotem troski kierowanego przeze mnie Ministerstwa. Tym bardziej żałuję, że zaplanowane wcześniej obowiązki i podjęte zobowiązania służbowe uniemożliwiają mi skorzystanie z zaproszenia. Korzystając więc z okazji pragnę raz jeszcze podziękować Organizatorom za zaproszenie na dzisiejszą Konferencję, a wszystkim zgromadzonym za aktywną obecność.

Z wyrazami szacunku

